

Socrates
Comenius

BULLETIN projektu Comenius aneb zprávy z evropských popelnic

Autoři tohoto čísla:

- J. Gruber
- M. Mádlová
- D. Strnadová
- I. Šírká
- B. Fiala
- P. Šujanová

Co nám přinesl COMENIUS ?

Chtěl bych Vás vyvést z omylu- omylem jest míněno Vaše mínění o spolupráci žáků a jejich třízritelů , myslím tím učitele. Podávám tedy zprávu prostřednictvím tohoto článku.

Pod hlavičkou EU , která se se ve svých programech věnuje nejrůznějším školním grantům, vznikl ekologický projekt „ Jak být školou více ekologickou“ - jeho náplní je družba 2 evropských škol a na základě nabytých poznatků z určitého odvětví ekologie vypracování různých forem prezentací (např. internetové stránky, kalendář , slovníček pojmů apod.)

Důvod , proč o tom píšu je ten, že jedním z účastníků tohoto projektu je třída 3TL (Technické lyceum) SPŠS v Plzni, která navázala partnerství se studenty školy ITC

Bonelli (Technický a obchodní institut) z města Cuneo, ležící na severozápadě Itálie nedaleko hranic s Francií. Celá projektová akce vrcholila dvěma 14 denními pobyty . První jsme odstartovali my , plzeňští , návštěvou v Itálii. Přesněji v několika cunejských rodinách , různých národností, mentalit i sociálních postavení. Tyto 2 týdny byly věnovány vzájemnému poznání . Žáci spolu trávilí dopoledne ve škole jako posluchači některých hodin (např. AJ, ICT, atd.) , dále pak navštívili různé firmy a společnosti související s projektem. Neméně zajímavé byly také návštěvy kulturních památek ve městech Janov, Saluzzo , Turín, Vernante a vyvrcholením se stala návštěva hokejového zápisu na paralympijských hrách v Turíně.

Již o týden později začala druhá část vzájemné spolupráce , a to pobyt italských studentů v Plzni. Program se nijak výrazně nelišil, přidalo se na efektivnosti a preciznosti jednotlivých exkurzí v Plzni, v Praze a v Karlových Varech. Po měsíci společného života a každodenního snažení (obě skupiny skutečně prokázaly valnou dávku tolerance, snahy po přizpůsobení a psychické zdatnosti) se nám nechtělo rozcházet. Celý projekt skončil , odměnou nám bylo a jest zdokonalení se v anglickém jazyce a pohotovosti mluvit, neuvěřitelná spousta povzbudivých zážitků z cest a poznávání , prohloubení vztahu mezi žáky a učiteli při společné činnosti a navázání nových přátelství , která překlenou vzdálenost stovek kilometrů a budou trvat i v našem dalším životě.

Bohuslav Fiala-3TL

Projekt začíná!

První akce, do které se žáci spolu s učiteli pustili byla školní anketa. Anketa týkající se třídění odpadů a ekologie školy. Každý student dostal přidělenou třídu a prostřednictvím její třídní učitelky, případně učitele papírovou formou vyzpovídal. Zde vám nabízíme nahlédnutí do výsledků této ankety. „**Jak se stát ekologickou školou?**“ Zkuste se také zamyslet...

Pohled učitelů :

Z výsledků ankety zřetelně vyplývá, že ve většině domácností dotázaných žáků se třídí alespoň základní druhy odpadů – plasty, papír. Pouze 15% tvrdí , že netřídí odpad. Tento postoj souvisí pravděpodobně s nezájmem o životní prostředí vůbec a nebo s negativním postojem k tomuto problému, který je v poslední době masivně uváděn sdělovacími prostředky.

Anketa ukázala , že naši žáci jsou teoreticky dobře připraveni , neboť označili správné barvy kontejnerů a také při výuce Ekologie jsou jejich odpovědi téměř bezchybné.

Překvapila odpověď na otázku o nejčastěji používaných materiálech, ve které naši studenti téměř opomenuli papír. Asi je více než sešity a dokumenty zajímá pití, a častěji si zapamatují , že snědli nějaké sušenky a tyčinky zabaleno v celofánu.

V otázce č. 9 se již hovoří o možnostech zlepšení situace a navrhuje se způsoby, jak třídění odpadu zavést.

Třídění odpadů na naší škole se zatím nezavedlo, přestože v mediích probíhá velká kampaň a sami naši žáci jsou ochotni se zapojit. Pravděpodobně k tomu vedou následující důvody:

- Umístění barevných nádob a realizovat ekologické třídění znamená zásah do financí školy.
- Vedení školy a učitelé se obávají nedůslednosti ve třídění u žáků , jejich nekázně, často i vzdoru proti novotám. A tím také zvýšených poplatků za pomíchaný tříděný odpad, popř. následné práce s dotřídováním.
- Zavedení by znamenalo důslednou a pravidelnou kontrolu vyučujícími při sledování pořádku ve třídách a zodpovědnost ze strany žáků samotných.

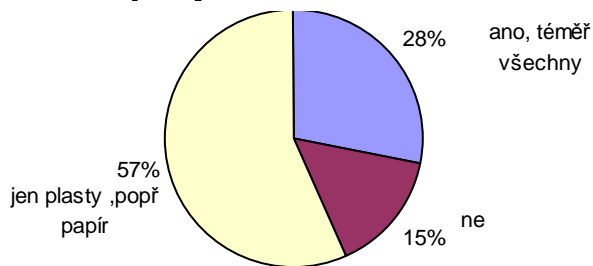
Každá nová věc vyžaduje v praxi určitou dobu k osvojení návyků, lze předpokládat, že po několika měsících důsledného sledování pořádku, se třídění odpadů stane běžnou záležitostí

Vzhledem k současnému stavu životního prostředí jistě dojde na třídění odpadů i v naší škole. Podle našeho názoru i mínění žáků by se nemělo odkládat. Čím dříve zde budou barevné nádoby , tím rychleji si zvykneme. Výchova k ochraně životního prostředí na ZŠ je na dobré úrovni a mohlo by se stát, že zde pokážeme ekologické cítění nastupujících studentů.

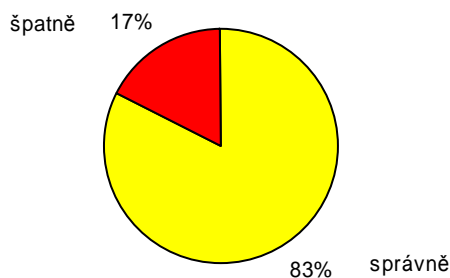
**Mgr. D. Strnadová,
Mgr. M. Mádlová,
Mgr. I. Široká**

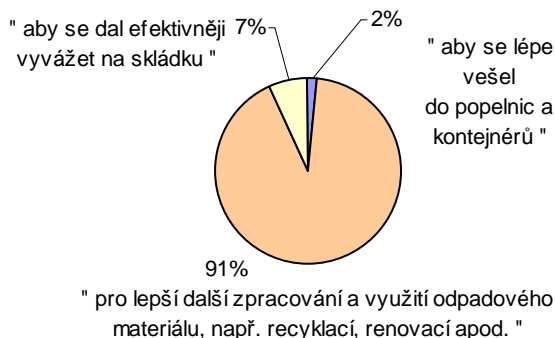
1. Třídíte odpadky doma ?

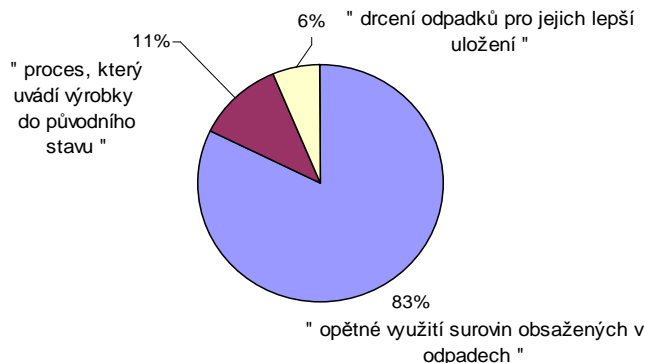
2. Jakou barvu mají sběrné kontejnery ?

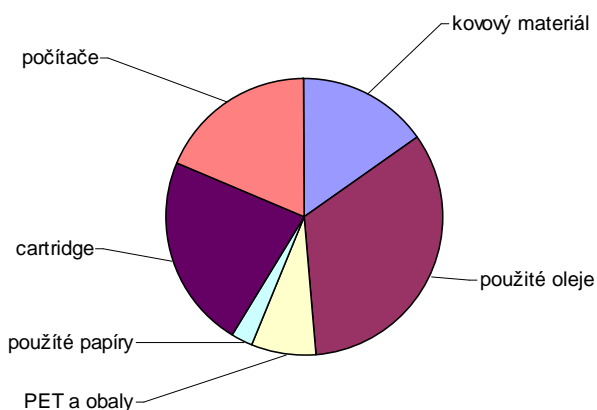
3. Proč je důležité třídít odpad ?

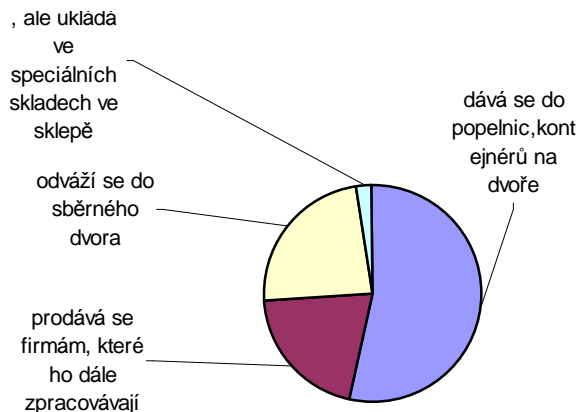
4. Co je recyklace ?

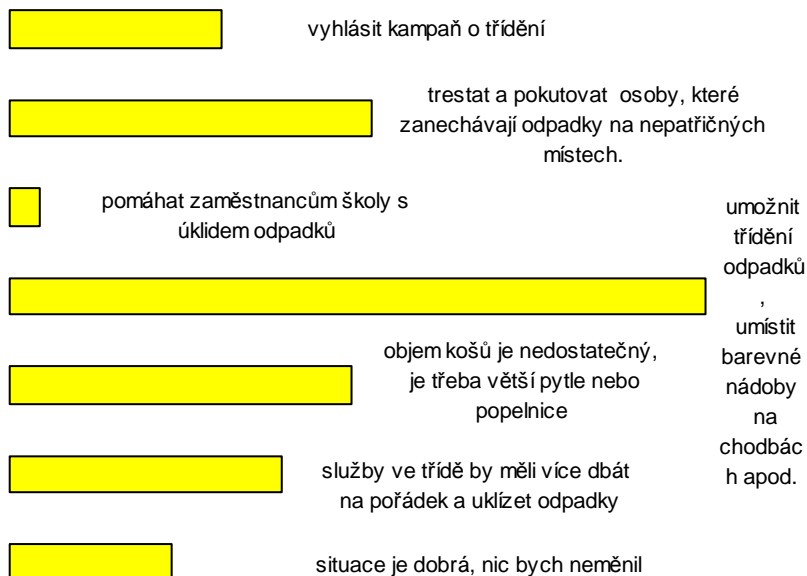
7. Které z následujících věcí byste zařadili do tzv. nebezpečného odpadu ?

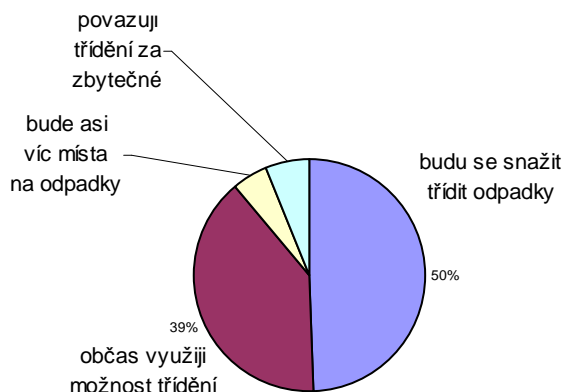
8. Jak je s nebezpečným odpadem ve škole nakládáno ?

9. Jak byste zlepšili situaci s odpady na naší škole ?

10. Budou-li v naší škole EKO nádoby a pytle..

Na otázky v anketě odpovídalo 296 studentů a učňů naší školy náhodně vybraných ze všech ročníků a oborů, za jejich zpracování vděčíme **Vaškovi Markovi** ze třídy 3TL. Děkujeme...

Pohled studentky

Kdo již přispívá ke třídění odpadu a kdo a kde by měl více?

Nejprve bych začala u našeho domova. Skoro každá domácnost se snaží třídít ten nezákladnější odpadový materiál jako jsou plasty a papír. Pokud mají nějaký jiný odpad, např. staré pneumatiky, kola, motory a televize, pořádají se občas ve městech, ale i ve vesničkách sběrné akce, kde v daný datum a čas mohou lidé tento odpad přepravit ze svých domovů a zároveň chránit své domácí prostředí, ale nejen své, ale i svých sousedů. Také existují sběrné dvory, které jsou stále otevřeny po celý rok. Pokud půjdete po sídlišti, či vaší ulicí, jistě tam najdete několik kontejnerů na odpad (nejčastější jsou na plast, papír a sklo).

Velké továrny a firmy na svém pracovišti musí mít kontejnery na odpad, nejen na výrobních halách pro určitý nebezpečný odpad, ale také v administrativní části firmy na papír a plast. Například znám tyto firmy, které mají kontejnery na každém patře a hale Elektrometall, Daiho, Mitra ...).

K životnímu prostředí svou součástí přispívá i internát (Částkova 58, Plzeň) kde na každém patře jsou 4 velké koše na třídění odpadků:

1. **plasty, musíme sešlapávat lahve**
2. **papír**
3. **sklo**
4. **ostatní odpadky**

Každý týden má na patře službu jiný pokoj, který každý den musí tento tříděný odpad sypat před internát do příslušného kontejneru. Třídění odpadů je kontrolováno a spousta lidí se tak naučí dbát na své prostředí. Školská zařízení nabízejí mnoho předmětů, ve kterých mohou naučit mládež, jak se má chovat, co dělat a nedělat, takže je úkolem vést mladé lidi i ve škole k tomu, aby třídili odpad a tím chránili nejen sebe, ale své prostředí ve kterém žijeme. Tento způsob výuky bychom měli zavést už na ZŠ a pokračovat dále na SŠ a VŠ. Podle výsledků anket většina studentů je pro a myslím, že se budou snažit ze všech sil o to, aby vztah k prostředí byl v režimu školy a zájmu studia. Nevím, v čem je velký problém, ale vyřešit lze vše - at' se jedná o finance či lidský přístup. Na každém patře, v každé hale by měli být alespoň větší nádoby na plast a papír, kontejnery na nebezpečný odpad na dvoře školy by měly být přístupné jen určeným osobám. Do každé třídy bych zavedla 3 obyčejné koše s pytlíky do kterých by se třídily plasty, papír a zbytek odpadků. Služba určená tříděním učitelem by týden vykonávala svou službu, která by měla v náplni:

1. **dohlížet ve třídě, aby se házel odpad do příslušného košíku.**
2. **po ukončení výuky na konce dne vzít tyto sáčky s papírem a sešlápnutými plasty a hodili do příslušných kontejnerů na patře.**

Proč je důležité třídít odpad?

Třídění odpadu má několik důvodů:

- ✚ Například Německo k nám vozí několik tun odpadu, jen aby oni neměli žádné problémy s tříděním, zpracováním a ekologií. My občané této republiky ročně vytvoříme také tuny odpadu. Tříděním můžeme snížit vývoz smíšeného odpadu na skládky.
- ✚ Čím více budeme třídít, tím více materiálu může být zpracováno k dalšímu využití.
- ✚ Ušetříme nechtunou práci lidem, kteří musí smíšený odpad roztrždit, na co nejmenší smíšený odpad (viděli jsme během exkurze na skládku v Itálii. Lituji pracovníky, kteří v tomto nechtuném čpícím smradu musí pracovat a třídít) a finanční prostředky, které se musí za tuto činnost zaplatit.
- ✚ Pokud začneme třídít odpad co nejdříve, v budoucnu se můžeme radovat, že nebudeme zaplaveni odpadem.

Z recyklovaného odpadu lze vyrobit tolik potřebných věcí, které používáme každičký den. Jelikož jsme na něj navyklí, tak nám nepříjde, že bez nich můžeme být. Tyto potřeby nám přijdou již jako samozřejmost.

- ❖ **Plast** – pet-lahve, kelímky, umělý příbor, umělohmotné tácky a nádobí .....
- ❖ **Papír** – sešit, papírové kapesníčky, toaletní papír, ubrousky na svačinu a listy papíru do tiskárny .....
- ❖ **Sklo** – láhev na pivo, skleničky na kafe .....
- ❖ **Tetra-pak** – krabice na mléko, kefíry, smetany ..

Jak se studenti SPŠS Plzeň staví k problémům ekologie a třídění odpadů na této škole?

Podle naší ankety jsme zjistili velice překvapivé výsledky:

- 56,57 % studujících třídí odpad doma
- 82,27 % studentů zná výraz recyklace a především ví jak nám usnadní nejen život, ale i jeho prostředí. Jeho proces si všichni umí domyslet téměř do detailu.
- Na škole jsme ohroženi tímto nebezpečným odpadem (kovový materiál, použité oleje, počítače a kardridge .....). Tento odpad musíme důkladně třídít do vyhrazených popelnic, které by měli být v areálu školy.
- Nejčastější odpovědí studentů SPŠS na otázku „ Jak by zlepšil situaci s odpadem na škole „, zní:
  - 70 % umožnit třídění odpadků, umístit barevné kontejnery na chodbách apod.
  - 30 % objem košů je nedostatečný, je třeba větší pytle, nebo popelnice

Po výsledcích ankety soudím, že studenti SPŠS Plzeň mají zájem se účastnit na životním prostředí školy a třídít odpadky. Doufají, že se to v nejbližší době podaří zrealizovat a akce ekologie vypukne.

My, kteří jsme se zapojili do projektu s italskou školou, jsme měli možnost srovnání. Škola se stejným počtem studentů jako u nás je vybavena barevnými koši a popelnicemi od začátku září. Jsou zejména na frekventovaných místech u automatů na jídlo a pití a kopírek, uprostřed chodeb na každém patře a předního a zadního vchodu. Zvědavě jsme se dívali pod pokličku, zda jsou Italové disciplinovaní. Odpadky byly na svém místě. A srovnáme-li pořádek? Nebyl stoprocentní, ale ve srovnání s námi znatelně lepší.

Tak jsem přesvědčená, že ekologickou změnu na naší škole k lepšímu i my zvládneme.

P. Šujanová

Ochutnali jsme...

Jak jistě sami víte, italská kultura není jen hudba, živočišný temperament, móda a Ferrari, její nedílnou součástí tvoří národní kuchyně...

Úvodem bych rád poukázal na fakt, že se italská kuchyně dělí na tradiční i více osobitou „jižní“ a mnou poznanou, vám v tomto článku popisovanou „severní“, ta se od té předchozí liší tím, že je ovlivněna západním elementem...Francií, Španělskem, atd..

Každopádně ať už jste v Palermu nebo třeba...v **Cuneu**, všude je pro Italy oběd a večeře jakýmsi každodenním svátkem, schází se většinou celá rodina a společně stolují. Oběd i večeře nejsou jen o jednom či dvou chodech, ba dokonce o třech i více po sobě bezprostředně následujících pokrmech, přičemž součástí prostřeného stolu je tradičně zeleninový salát, sýrová mísa a samozřejmě několik druhů pečiva.

Prvním jídlem je většinou „**PASTA**“, jednoduché, avšak nezaměnitelné těstoviny různých jmen, tvarů a barev, jednoduše zalité omáčkou s masem nebo bez. Ani nestačí zpracovat poslední sousto a už vám babička podstrkuje hovězí pečení s dušenou mrkví a opečeným bramborem, za ní dobíhá maminka s mozzarellou se solí a oreganem, obloženou rajčaty pokapanými olivovým olejem. Ani nemluví o pestré škále dezertů, které i přes naprosto evidentní nevolnost nedokážete odmítnout...Vykoupením vám jest vyhlášené italské „**PRESSO**“ ve svém „**PICOLLO**“ formátu, které vám během několika málo minut poskytne tolik touženou „úlevu“.

Sýry – 7 druhů nejvyhlášenějších sýrů z alpských pastvin oblasti Cunea

Castelmagno- sýr polotvrdého typu vhodný k samostatné konzumaci

Robiola d'Alba – jemný tvarohový sýr naší Lučiny

Grana Padano – jemný sýr s plísní

Gorgonzola – pikantní plísnivý sýr

Bra – velmi tvrdý sýr na strouhání podobný parmezánu

Murazzano – jediný ovčí sýr vyráběný v provincii, velmi dobrý když je dostatečně uleželý

Raschera – tvrdší tvarohový sýr doplněný kořením, či bylinkami

Gurmáni doporučují konzumaci těchto sýrů zejména po jídle společně s tzv. horskou speciální merendou (miele de montagna) – ovocné pyré z hroznů, popř. marmeládou z fíků nebo zelených rajčat

Bonbony – i cuneesi al rum – čokoláda plněná pastou z lískových oříšků (z místních plantáží) a rumu s vynikající chutí založenou na kontrastu sladkého a ostrého.

Pamparato – kulaté piškotové sušenky z kukuřičné mouky plněné giandujou (čokoládovo-oříškový krém)

Vína

Barrolo, Barbaresco – věhlasná červená vína

Barbera d'Alba, Dolcetto – následují hned za nimi. Název je zavádějící, jedná se o suchá vína velmi výrazné chuti

Na svazích u Saluzza se pěstují známá vína Pelavergo a Langhe Chardonney.

Na špici bílých vín zůstává Moscato d'Asti a Asti Spumante (sekt)

A jeden recept na závěr :

Pesto- omáčka na těstoviny

Bazalka (co nejvíce - čerstvá)

Jádra z borovice (není nutné)

15 stroužků česneku

500 gr strouhaného parmezánu nebo jiného tvrdého sýra

Všechno rozdrtit, smíchat a utřít

Napěchovat a uzavřít do sklenice na studeném místě a postupně používat malé množství k těstovinám, při použití smíchat s lžící olivového oleje

Těstoviny : fussili, tortellini, tortelori.

Mgr. M.Mádlová
B. Fiala

Resumé...

V každém z nás se po čtrnácti dnech v italské péči, života v jiném světě, nahromadily všelijaké subjektivní emoce...

I přes jazykovou bariéru, udržující nás v jakési distanci od rodin, lehce odlišnou mentalitu našich partnerů, jsme dokázali překonat počáteční ostych, který byl někde větší, jinde menší nebo žádný...Každým dnem byl člověk bohatší o několik zážitků více či méně příjemných, pár italských a anglických slovíček, nebo se mu jen povedlo o kousek víc prohloubit „rodinné“ vztahy. Všichni jsme si odnesli mnoho vzpomínek a pocitů, jejichž dopad dával nový rozměr našim zkušenostem, a poskytoval návod na aklimatizování italských studentů v plzni. Po návratu do Čech a následném kvantu diskuzí s učiteli a mezi žáky jsme zformulovali své zážitky a pocity do následujících řádek abychom vám přiblížili své vzpomínky a dojmy...

Náš finální produkt

Moje milé překvapení ...

- moje italská rodina , díky tomu věřím, že jsem získal přátelství na celý život
- rodiče i můj kamarád byli tak přátelští, že jsem se cítil jako doma od prvního okamžiku, i když jsem brzy poznal , jak se liší životní styl.
- italská mentalita a bezprostřednost, která se třeba projevuje na diskotékách . kluci bouchají do stolů , děvčata tancují po stolech. U nás jsme trochu zdrženlivější , více pozorujeme a drbeme
- luxusní a čisté italské vlaky (většinou jezdí i na čas)
- starostlivost italských rodičů , zejména maminky , aby vše bylo nachystáno, aby nás všude odvezli a přivezli... i hluboko po půlnoci
- kamarádství s novou partnerkou, staly jsme se opravdu blízkými

Nejhezčí zážitek ?

- Janov – přístav, loď, malé úzké uličky
- Paralympiáda v Turíně – být na slavném místě a sledovat neuvěřitelné výkony hokejistů – umocněná síla zážitku
- výlet s rodinou do hor – slunce , sníh , čistý vzduch , horské velikány – nejhezčí výlet v životě
- lyžování s rodinou v Limone – nad mraky i nad starostmi
- malá městečka Vernante a Saluzzo, ta jejich upravenost a výzdoba

A co škola ?

- studovat bych tam nechtěl, naše je lepší
- balkony na všech patrech do dvora- úžasné místo pro trávení přestávek- škoda , že je jich v Itálii tak málo...
- kouří se na balkonech, jinde je to trestné , zvláštní , co ?
- a ten denní režim.?! 3 hodiny výuka bez přestávky, pak 15 minut pauza a zase 3 hodiny (a co více každá hodina je jinak dlouhá)
- i když nemají přestávky, stejně se stěhují učitelé a žáci , a tak to vypadá jako přestávka
- naši kamarádi mají ze zkoušení mnohem větší strach a více se doma učí, my to asi víc flákáme.
- nepřezouvají se , nemají šatnu a každý den končí v 13. 30 !!
- problém se záchody – pomoc jsou jen turecké , zachránili nás ty pro invalidy
- studenti se neustále doma dřou , není možné uniknout zkoušení a testům , mají to tvrdší než my..
- musím přiznat, ale asi jsou méně samostatní a většinu se učí nazpaměť
- představte si 3 roky povinně 2 hodiny týdně studovat a číst Dantovu Božskou komedii !!

Trapasy , aneb co bylo trochu zvláštní a ne tak bezva ?

- jiný kraj , jiný jazyk, občas se to zadřelo s nějakým slovem a neporozuměním
- musíme se více učit- občas jsme chtěli říci něco, co vyznělo v angličtině jinak, než jsme si představovali
- hlavní jídlo – večeři- měli až v devět večer , a těch chodů !!
- po týdnu jsem měl chuť na něco jiného než těstoviny , ale jinak smekám před italskou kuchyní
- byla jsem svědkem nehezkého incidentu, kdy zbili mojí italskou kamarádku na náměstí nějaký výrostci. I to je tvář Itálie..
- místo vysněného Janova jsem ležela doma nemocná...
- trapasy byly ve třídách – řekl jsem , že mám rád míchané „eyes“, místo „eggs“a po chvilce trapného mlčení mi moji noví spolužáci duchapřítomně pomohli chybu napravit

Jak jsme vnímali projekt

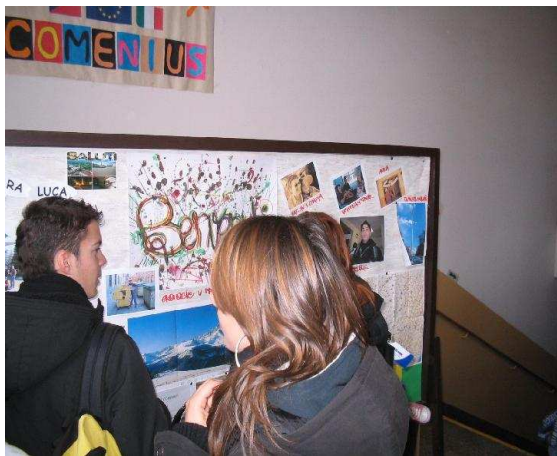
- po cestě jsem si všimla velkého nepořádku na silnicích a v příkopech, za to ve městech je všude více kontejnerů na tříděný odpad
- a všimli jste si barev ? Úplně jinak než u nás – žlutá – papír, zelená- plast a modrá – sklo
- něco jsme společně překládali z češtiny , angličtiny , italštiny – jsou to dost složité výrazy...
- italsky skládka je discarica, to se pamatuje špatně, já si ale pamatuju silný smrad...(kompostárna)
- ta italská skládka to byla síla, mají to dobře vymyšlené a udělané , ale ta řeka pod skládkou mi vadí, pravidelné kontroly to snad zvládají
- ve škole to mají OK, všude barevné popelnice, a když jsem si je prohlédl- oni to třídění ukázněně dodržují. Vrtá mě hlavou, proč by to u nás také nešlo. Alespoň jsme to tu všichni viděli, že to funguje...
- měli jsme se domluvit na kalendáři, ale Italové nic moc, nás to zajímalo víc, oni ani na tu skládku nešli

Mgr. M. Mádlová, B. Fiala

Comenius – část druhá aneb Italové u nás

Přesně týden po návratu třídy 3TL s doprovodem z Cunea odstartovalo pokračování italsko českého dobrodružství – přijeli naši partneři ze školy ITC Bonelli v Cuneu. Bohužel 3 naši studenti zůstali osamoceni, neboť jejich kamarádi nemohli z různých důvodů návštěvy oplatit.

Při přivítání to vypadalo, že naši hosté sem přijíždějí jako domů. Zbaveni ostychu po 14 dnech italského soužití se rozjeli do svých nových domovů, kde už na ně čekali natěšení rodiče, příbuzní, aby ukázali, že i Češi jsou zdatní hostitelé.

Po rodinném víkendu jsme zahájili pestrý program exkurzí, návštěv a společných prací. Myslím si, že naši hosté poznali Plzeň a její zajímavosti lépe, než někteří místní.

Pro náplň projektu byly velmi důležité návštěvy ZČU Elektrotechnické fakulty, kde nám její představitelé ukázali nejmodernější vybavení školy z hlediska ekologie, mnoho špičkově vybavených laboratoří a na střeše umístěné alternativní zdroje výroby energie – sluneční kolektory a větrný „mlýn“. Elektrotechnická fakulta nabízí jako jediná v Plzni studijní obor Technická ekologie na Katedře elektroenergetiky a ekologie.

Z jiného pohledu jsme studovali možnosti zpracování plastového odpadu, a to kabelů, v podniku Replast. Zde se vyrábějí a lisují recyklované výrobky, jako např. dopravní zpomalovací pásy, mobilní dopravní značení, podlahové desky pro sportoviště aj. Zajímavé pro naše hosty byla jedna z posledních zakázek – 27 tun podlahových desek pro vybavení olympijské vesnice v Turíně (golfové hřiště, rozcvičovací dráhy apod.) V současné době dodávají krytiny pro fotbalová hřiště pro MS v Německu. Za zmínku stojí i vlastní výroba energie pro potřeby podniku ve vlastní malé vodní elektrárně.

Studenti z vlastní iniciativy nabídli svým kamarádům i exkurze zaměřené na využití ekologických zdrojů i během víkendu. Velmi zajímavé byly také návštěvy moderní stanice Hasičského záchranného sboru v Plzni a Plzeňského podzemí s nezapomenutelnými praktickými ukázkami a možností prověřit si vlastní odvahu při simulovaném požáru domu, orientaci ve tmě a dýmu nebo schopnost orientace v podzemním bludišti.

Naším hostům jsme ukázali celou řadu zajímavostí a kulturních památek v Plzni a okolí. V plzeňské ZOO naši italská kamarádi poprvé viděli celou řadu exotických zvířat, protože u nich doma zoologické zahrady nejsou. Přes nepřízeň počasí jsme zkoumali Plzeň shora, z věže, ukázali jsme jim historické náměstí, synagogu, kostely, naši chloubu Pivovar, plzeňské rybníky, Radyni. Určitým vyvrcholením byla návštěva Prahy v době těsně před kulminací jarních povodní. Pražský hrad a celá Královská cesta je pro zahraniční návštěvníky obrovským zážitkem a myslíme si, že na pohled na přetékající koryto Vltavy z Karlova mostu a Kampy, asi nikdo z naší skupiny nezapomene.

Druhý týden žáci 3TL a jejich dočasní spolužáci navštívili Karlovy Vary, sklárnu Moser a zámek v Bečově nad Teplou a mohli opět poznat, že i naše země je nádherná.

Většinu dopoledního času strávili Italové ve škole. Navštívili výuku ANJ, Ekonomiky, Účetnictví, seznámili se s programováním, výukou počítačové grafiky a zacvičili na hodinách TV bojové sporty a míčové hry. Společně jsme připravovali podklady pro náš kalendář projektu, pilovali anglicko – česko – italské překlady a domlouvali se na prezentaci projektu Comenius. Je pravda, že společná činnost nebyla příliš efektivní, spolupráce se velmi často měnila v diskuzi a povídání o obyčejných věcech a dojmech a největší objem práce na projektu zůstal na dobu po výměnných návštěvách.

Volný čas strávili italská hosté a naši studenti v rodinách, na společných akcích v přírodě, na výletech a kulturních zařízeních. Vždy po ránu měli dobrou náladu a nadšeně vyprávěli o svých zážitcích.

Na závěr bych chtěla za účastníky projektu poděkovat všem, kteří přispěli k zdárnému průběhu výměnného pobytu italské školy u nás: **Vedení školy** za jejich milé přijetí a zejména všem učitelům, kteří přivítali naše hosty ve svých hodinách a – **pí. Podlipské, Roubalové, Krňoulové, Strnadové s. Široké, p. Svobodovi a Líbenkovi, p. Matáskové a Macnerové** za organizační pomoc a **p. Peškovi** za odbornou pomoc ICT.

Zároveň díky patří i všem rodičům, kteří se o italské studenty vzorně starali. Některé rodiny poskytl i finanční pomoc a dary a některé další velice cenné služby při náročném programu. Děkuji i jim: **p. Váňovi, Šťastným, p. Novákovi, p. Černé.**

Mgr.M. Mádlová